

”go green & keep on screen – tänk smart – bli jordklok”

För att spara på vår miljö har vi valt att hålla våra facit on screen.

Klicka på länkarna här nedan för att ta dig till rätt övningsuppgift.

Övningsuppgift	1	Volymen påverkar priset.
Övningsuppgift	2	Nollpunkt & resultat.
Övningsuppgift	3	Volymen påverkar priset.
Övningsuppgift	4	RK, FK & Vinst.
Övningsuppgift	5	Divisionskalkyl.
Övningsuppgift	6	Simulering.
Övningsuppgift	7	Priset ska täcka tre variabler.
Övningsuppgift	8	Även med REA kan det gå åt skogen.
Övningsuppgift	9	Timplön.
Övningsuppgift	10	Divisionskalkyl.
Övningsuppgift	11	Rk/st + Fk/st + vinst/st.
Övningsuppgift	12	Resultatbudget med förlust.
Övningsuppgift	13	Divisionskalkyl.
Övningsuppgift	14	Analysera företagets resultat.
Övningsuppgift	15	Likviditetsbudget.
Övningsuppgift	16	Bokföring & årets resultat.
Övningsuppgift	17	Rk/st + Fk/st + vinst/st.
Övningsuppgift	18	Förlust, plus-minus noll & vinst.
Övningsuppgift	19	Nollpunkt, break-even eller kritisk punkt.
Övningsuppgift	20	Resultat, marginal- & påläggsprocent.

Uppgift 1

[upp]

Golden Frog UF importerar grodor från Thailand gjorda i keramik. Grodorna målas därefter i olika gyllene färger och säljs via egen webbshop.

RK	15 kr/st.
FK	30 000 kr.
Volym	500 st.
Önskad vinst	10 000 kr.

A.

Beräkna företagets minsta pris för sina gyllene grodor.

Produktkalkyl [påläggskalkyl]

Rörliga kostnader/st	+	15,00	
Fasta kostnader/st	+	60,00	30 000 kr ÷ 500 st
Vinst/st	+	20,00	10 000 kr ÷ 500 st
Pris per groda	=	95,00	

B.

Om de köper in 1 000 grodor sänks inköpspriset till 8 kr/st. Beräkna företagets minsta pris.

Produktkalkyl [påläggskalkyl]

Rörliga kostnader/st	+	8,00	
Fasta kostnader/st	+	30,00	30 000 kr ÷ 1 000 st
Vinst/st	+	10,00	10 000 kr ÷ 1 000 st
Pris per groda	=	48,00	

C.

Beräkna företagets resultat när de säljer 500 grodor och 1 000 grodor.

svar

Resultat

= intäkter – kostnader.

= pris/st x q – RK/st x q – FK.

= 95 kr/st x 500 st – 15 kr/st x 500 st – 30 000 kr. 500 st

= **10 000 kr.**

= 48 kr/st x 1 000 st – 8 kr/st x 1 000 st – 30 000 kr. 1 000 st

= **10 000 kr.**

Uppgift 2

[upp]

BLACK UF tillverkar svarta T-shirts i bra kvalitet med vitt tryck som föreställer rockidoler från 70-talet. Företagets FK är 50 000 kr, RK är 17 kr/st och deras önskade vinst är 40 000 kr. BLACK UF tillverkar 4 000 T-shirts.

A.

Beräkna företagets minst pris på deras T-shirts.

Produktkalkyl [påläggskalkyl]

Rörliga kostnader/st	+	17,00	
Fasta kostnader/st	+	12,50	50 000 kr ÷ 4 000 st
Vinst/st	+	10,00	40 000 kr ÷ 4 000 st
Pris per T-shirt	=	39,50	

B.

Beräkna hur många T-shirts BLACK UF ska sälja för att nå nollpunkten.

svar

Nollpunkten, kritisk volym
= FK ÷ TB/st.
= 50 000 kr ÷ [39,50 kr/st – 17,00 kr/st].
= 50 000 kr ÷ 22,50 kr/st.
= **2 222,22 st.**

C.

Beräkna hur stor företagets omsättning är vid nollpunkten.

svar

Nollpunkten, kritisk intäkt
= nollpunktsvolym x pris/st. = FK ÷ TG.
= 2 222,22 st x 39,50 kr/st. = 50 000 kr ÷ [22,50 ÷ 39,50].
= **87 778 kr.** = **87 778 kr.**

D.

Beräkna företagets resultat när de säljer alla sina 4 000 T-shirts.

svar

Resultat
= intäkter – kostnader.
= pris/st x q – RK/st x q – FK.
= 39,50 kr/st x 4 000 st – 17,00 kr/st x 4 000 st – 50 000 kr.
= **40 000 kr.**

Uppgift 3

[upp]

Reflex UF importerar gula mjukisreflexer från Kina. Därefter sätter de på ett nylonsnöre och en säkerhetsnål. De säljer reflexerna via egen webbshop.

RK	3 kr/st.
FK	15 000 kr.
Volym	2 000 st.
Önskad vinst	5 000 kr.

A.

Beräkna företagets minsta pris för ett kit reflexer.

Produktkalkyl [påläggskalkyl]

Rörliga kostnader/st	+	3,00	
Fasta kostnader/st	+	7,50	15 000 kr ÷ 2 000 st
Vinst/st	+	2,50	5 000 kr ÷ 2 000 st
Pris per kit reflexer	=	13,00	

B.

Om de köper in 10 000 reflexer sänks inköpspriset till 0,80 kr/st. Beräkna företagets minsta pris för ett kit reflexer.

Produktkalkyl [påläggskalkyl]

Rörliga kostnader/st	+	0,80	
Fasta kostnader/st	+	1,50	15 000 kr ÷ 10 000 st
Vinst/st	+	0,50	5 000 kr ÷ 10 000 st
Pris per kit reflexer	=	2,80	

C.

Beräkna företagets resultat när de köper in 2 000 och 10 000 reflexer.

svar

Resultat

= intäkter – kostnader.

= pris/st x q – RK/st x q – FK.

= 13 kr/st x 2 000 st – 3 kr/st x 2 000 st – 15 000 kr. 2 000 st

= **5 000 kr.**

= 2,80 kr/st x 10 000 st – 0,80 kr/st x 10 000 st – 15 000 kr. 10 000 st

= **5 000 kr.**

Uppgift 4

[upp]

Kafferepet UF tillverkar våningsfat av gamla porslinsfat som de hittar för en billig peng i gamla antikbodas. Efter att de borrar hål i mitten på tre fat - mattallrik, dessertallrik och kaffeassiett sätts de ihop med en tunn metallstav. med en ögla högst upp.

Företagets FK är 18 000 kr och deras RK är 22 kr/st. Enligt Leffe hinner de att tillverka och sälja 200 våningsfat för 99 kr styck.

A.

Beräkna företagets resultat.

sva

Resultat

= intäkter – kostnader.

= pris/st x q – RK/st x q – FK.

= 99 kr/st x 200 st – 22 kr/st x 200 st – 18 000 kr.

= **- 2 600 kr.**

B.

Anja som är Leffes ekonomichef blir inte glad. "Du har ju inte tagit hänsyn till alla våra kostnader och vår önskade vinst". Vilket pris får kunderna betala om Kafferepet UF vill ha 20 000 kr i vinst?

Produktkalkyl [påläggskalkyl]

Rörliga kostnader/st	+	22,00	
Fasta kostnader/st	+	90,00	18 000 kr ÷ 200 st
Vinst/st	+	100,00	20 000 kr ÷ 200 st
Pris per våningsfat	=	212,00	

C.

Beräkna företagets resultat med det nya priset.

sva

Resultat

= intäkter – kostnader.

= pris/st x q – RK/st x q – FK.

= 212 kr/st x 200 st – 22 kr/st x 200 st – 18 000 kr.

= **20 000 kr.**

Uppgift 5

[upp]

Grönt é Skönt UF säljer gröna tjänster till villaägare i Jönköping. Företaget består av tre medarbetare med ett stort intresse av både jord och bruk. Deras FK är 100 000 kr och de önskar en vinst på 55 000 kr. Cilla beräknar med att företaget hinner med att debitera 444 timmar under UF-året.

A.

Beräkna hur mycket företaget ska debitera per timme.

Divisionskalkyl

Fasta kostnader	+	100 000
Önskad vinst	+	55 000
	=	155 000
Antal debiterbara timmar	÷	444
<i>Pris per timme</i>	=	349,10

B.

Tyvärr, lyckades företaget endast debitera 275 timmar till 350 kr/tim. Beräkna företagets resultat.

sva

Resultat
= intäkter – kostnader.
= pris/st x q – FK.
= 350 kr/st x 275 tim – 100 000 kr.
= - 3 750 kr.

C.

Beräkna företagets resultat när företaget debiterar 360 tim och 530 tim.

sva

Resultat
= intäkter – kostnader.
= pris/st x antal timmar – FK.

Resultat; 360 tim
= 350 kr/st x 360 tim – 100 000 kr.
= 26 000 kr.

Resultat; 530 tim
= 350 kr/st x 530 tim – 100 000 kr.
= 85 500 kr.

Uppgift 6

[upp]

Den glada kalven UF tillverkar tåliga hölster till iPhone och iPad i naturgarvat kalvskinn. Petra och Juel har inte riktigt bestämt sig för hur "stort" de vill att deras företag ska vara.

A.

Hjälp företaget att simulera fram deras TK för alternativ A, B, C & D.

	A	B	C	D
FK	= 40 000	40 000	40 000	60 000
Volym	500	750	1 000	1 250
RK/st	x 72	72	72	72
RK	= 36 000	54 000	72 000	90 000
TK	= 76 000	94 000	112 000	150 000

B.

Hjälp företaget att simulera fram deras pris för alternativ A, B, C & D.

	A	B	C	D
TK	= 76 000	94 000	112 000	150 000
Volym	500	750	1 000	1 250
Vinst	10 000	14 000	18 000	30 000
Pris/st	= 172	144	130	144

C.

Beräkna vilket alternativ av A, B, C & D som ger högst resultat.

svar

Resultat

$$= \text{pris/st} \times q - \text{TK.}$$

$$= 172 \text{ kr/st} \times 500 \text{ st} - 76\,000 \text{ kr.}$$

$$= 10\,000 \text{ kr.}$$

$$= 144 \text{ kr/st} \times 750 \text{ st} - 94\,000 \text{ kr.}$$

$$= 14\,000 \text{ kr.}$$

$$= 130 \text{ kr/st} \times 1\,000 \text{ st} - 112\,000 \text{ kr.}$$

$$= 18\,000 \text{ kr.}$$

$$= 144 \text{ kr/st} \times 1\,250 \text{ st} - 150\,000 \text{ kr.}$$

$$= \mathbf{30\,000 \text{ kr.}}$$

Uppgift 7

[upp]

Björk UF designar och tillverkar glasunderlägg av vackra björkträd från Siljan i Dalarna. Företaget hyr en slöjdsal som de använder på kvällar och helger.

Både Täpp Ida och Långlars anser att de hinner tillverka och sälja 500 underlägg och att de ska sälja dem, i ett paket med 5 st underlägg, för 99 kr. Deras RK är 4,50 kr per underlägg.

A.

Beräkna priset för ett paket underlägg. Företagets FK är 15 000 kr.

Produktkalkyl [påläggskalkyl]

Rörliga kostnader/st	+	22,50	4,50 x 5 st
Fasta kostnader/st	+	150,00	15 000 kr ÷ 500 st x 5 st
Pris per paket underlägg	=	172,50	

B.

Beräkna företagets resultat.

sva

Resultat

= intäkter – kostnader.

= pris/st x q – FK.

= 172,50 kr/st x 100 paket – 22,50 kr/st x 100 paket – 15 000 kr.

= **0 kr.**

C.

Varför blir resultatet som det blir i uppgift A?

sva

Företaget har inte kalkylerat med någon önskad vinst i sin produktkalkyl.

D.

Beräkna rätt pris för ett paket med underlägg om önskad vinst är 20 000 kr.

Produktkalkyl [påläggskalkyl]

Rörliga kostnader/st	+	22,50	4,50 x 5 st
Fasta kostnader/st	+	150,00	15 000 kr ÷ 500 st x 5 st
Vinst/st	+	150,00	20 000 kr ÷ 500 st x 5 st
Pris per paket underlägg	=	322,50	

Uppgift 8

[upp]

Helgjutet UF gjuter blomkrukor för utomhusbruk som därefter grafittimålas i coola streetmönster. Företaget planerar att sälja 200 st medelstora krukor för 130 kr/st. Deras FK är 19 000 kr och deras önskade vinst uppgår till 15 000 kr. Varje kruka kostar 26 kr att tillverka.

Ungdomarna hade tyvärr övertolkat deras marknadsundersökning. När företaget endast sålt 40 krukor till fullpris var de tvungna att REA övriga med 50 % rabatt.

A.

Beräkna företagets resultat före REA.

sva

Resultat

= intäkter – kostnader.

= pris/st x q – RK/st x q – FK.

= 130 kr/st x 200 st – 26,00 kr/st x 200 st – 19 000 kr.

= **1 800 kr.**

B.

Analysera företagets resultat i uppgift A.

sva

Företaget har satt ett godtyckligt pris utan kalkylering som stöd. Det innebär att det inte finns täckning för en önskad vinst.

Det finns en stor risk i deras prissättning eftersom de är tvingade att sälja nästan hela lagret, 186 krukor, till ordinarie pris.

C.

Beräkna företagets resultat efter REA om de säljer alla kvarvarande krukor.

sva

= intäkter [ord] + intäkter [rea].

= pris/st x q + pris/st x q.

= 130 kr/st x 40 st + 65 kr/st x 160 st.

= 5 200 kr + 10 400 kr.

= 15 600 kr.

= RK/st [ord] + RK/st [rea] + FK.

= 26 kr/st x 40 st + 26 kr/st x 160 st + 19 000 kr.

= 1 040 kr + 4 160 kr + 19 000 kr.

= 24 200 kr.

Resultat

= intäkter – kostnader.

= 15 600 – 24 200 kr.

= **- 8 600 kr.**

Det här företaget strulade till det rejält. En förlust i ett UF-företag betalas med dina privata pengar.

”Först kalkylering, sedan budgetering”

Uppgift 9

[upp]

Mjukis UF säljer "rätt" kommunikation till unga företagare i Timrå. Företagets FK som i huvudsak består av lokalkostnader, marknadsföring, resor, administration och övrigt uppgår till 150 000 kr. Deras önskade vinst är 200 000 kr. Företagets medarbetarna planerar att debitera 625 tim under UF-året.

A.

Beräkna företagets timlön.

svar

Timlön
= totala kostnader ÷ antal timmar.
= 150 000 kr ÷ 625 tim.
= **240 kr/tim.**

B.

Beräkna företagets debiteringsgrad om de säljer 500 tim.

svar

Debiteringsgrad
= antal debiterade timmar ÷ antal möjliga timmar.
= 500 tim ÷ 625 tim.
= **80 %.**

C.

Vilket pris ska företaget debitera om de vill ha en vinst på 200 000 kr?

svar

Timlön
= [totala kostnader + önskad vinst] ÷ antal timmar.
= [150 000 kr + 200 000 kr] ÷ 625 tim.
= **560 kr/tim.**

D.

Vilket pris ska företaget debitera om de endast säljer 350 tim.

svar

Timlön
= [totala kostnader + önskad vinst] ÷ antal timmar.
= [150 000 kr + 200 000 kr] ÷ 350 tim.
= **1 000 kr/tim.**

Uppgift 10

[upp]

A.

Vad är en divisionskalkyl?

svar

En divisionskalkyl, även kallad genomsnittskalkyl, är en typ av produktkalkyl. Det är enkel kalkyl som beräknar självkostnaden per styck av ett kalkylobjekt. Självkostnaden erhålls genom att totala kostnader relateras till den verkliga volymen.

Tilde och Tina ska skriva en träningsbok till unga tjejer. De hyr en mindre plats på ett större kontor för 1 100 kr/mån under sex månader. Två mindre datorer skrivs av helt med 11 800 kr och de betalar 900 kr i ränta på deras datorlån. De lägger ned 27 000 kr i marknadsföring och 100 000 kr för att trycka 2 000 exemplar. De har 11 000 kr i transportkostnader och övriga kostnader på ca 4 000. De två författarna önskar få en vinst på 70 000 kr.

B.

Beräkna det minsta pris de måste sälja sin bok för.

Kostnader 20x1

Lokalhyra		6 600
Resor		11 000
Marknadsföring		27 000
Tryckkostnader		100 000
Övriga kostnader		4 000
Avskrivning, datorer		11 800
Ränta		900
Summa kostnader	=	161 300

Divisionskalkyl

Totala kostnader, TK	+	161 300
Önskad vinst	+	70 000
Antal böcker som trycks	÷	2 000
Pris per bok	=	116

Uppgift 11

[upp]

Liljan UF säljer en enkel vas som är gjord av drivved som de hittar kring kust-
en vid Kullens Fyr i Skåne. Catja och Zena har plockat och sorterat ca 250 oli-
ka brädbitar. De kapar de olika träbitarna så att de blir ca 40 cm långa.

Några av vaserna säljs naturella, övriga laseras i olika starka kulörer. Efter la-
sering borras sex hål ca 1,5 cm djupa. I hålen placeras provrör, som är 12
mm i diameter, ett i varje hål. Zena berättar att företaget planerar att sälja
alla 250 vaserna. Det är Bygga UF som kapar och borrar Liljan UFs brädor. De
får betala 8 kr per bit drivved.

Catja berättar att de köper in 5 paket provrör med 50 st i varje paket för 195
kr per paket, 10 liter lasyr för 780 kr och att de budgeterar att registrering,
mässor, marknadsföring, trycksaker, administration och övrigt till 12 000 kr.
Tjernerans marknadsundersökning har visat ett mycket stort intresse för deras
unika vas. De vill tjäna vars 10 000 kr som ska användas till en inspirations-
resa till Berlin nästa sommar.

A.

Beräkna hur mycket Liljan UF minimum ska sälja sina vaser för.

Produktkalkyl [påläggskalkyl]

1	Drivved		0,00	
	Lasyr		3,12	780 kr ÷ 250 st
	Kapning & borring		8,00	8 kr per vas
	Provrör		19,50	5 pkt x 195 kr ÷ 250 st x 5 st
	<i>Summa rörliga kostnader per vas</i>	=	30,62	
2	Rörelsekostnader	+	12 000	FK
	Antal tillverkade vaser	÷	250	250 st
	<i>Rörelsekostnad per vas</i>	=	48,00	12 000 kr ÷ 250 st
	<i>Totala kostnader per vas</i>	=	78,62	RK/st + FK/st
3	Önskat vinst	+	20 000	2 x 10 000 kr
	Antal tillverkade vaser	÷	250	250 st
	<i>Vinst per vas</i>	=	80	20 000 ÷ 250 st
1 + 2 + 3	Pris per vas exklusive moms	=	158,62	Rk/st + FK/st + vinst/st

Uppgift 12

[upp]

Silly Silikon UF från Ljusdal har haft turen att få övertaga ett verktyg där de kan gjuta färgglada och coola ljusstakar, för ett enstaka ljus, i silikon. De fem medarbetarna tror de kan sälja 200 ljusstakar för 45 kr/st. För att ha råd med att köpa in granuler [små korn] av silikon säljer de riskkapital för 5 000 kr.

Registreringsavgiften till UF är 300, årets mässavgift är lika stor, montermaterial köps in för 1 200 kr och resor till och från kick-off och mässan blir 480 kr. Företagets visitkort, flyers, affischer och annat hamnar på 2 500 kr.

Företaget planerar att hålla sitt sista möte, årsstämman, den 20:e maj i medborgarhuset. De bjuder på kaffe och fika till rådgivare, riskkapitalister och handledare. Inköpet i ortens café hamnar på 275 kr. Silly Silikon UF budgeterar även med en övrigt post på 1 425 kr.

A.

Beräkna årets resultat för Silly Silikon UF i mallen nedan.

Intäkter			
1	Försäljning av ljusstakar	+	9 000
			200 st x 45 kr/st
	<i>Summa intäkter</i>	=	9 000
2	Varukostnader	-	5 000
			RK
	<i>Bruttovinst</i>	=	4 000
			9 000 kr - 5 000 kr
Rörelsekostnader			
3	Registreringsavgift	+	300
	Mässavgift & montermaterial	+	1 500
			300 kr + 1 200 kr
	Trycksaker	+	2 500
	Årsstämma	+	275
	Övrigt	+	1 425
	<i>Summa rörelsekostnader</i>	=	6 000
			FK
4	<i>Totala kostnader</i>	=	11 000
			TK = RK + FK
	<i>Årets resultat</i>	=	-2 000
			TI - TK

Riskkapital påverkar inte ett företags resultat utan används i deras likviditetsbudget.

Minusresultat

- De använder ingen kalkyl som underlag för att sätta rätt pris.
- Deras fasta kostnader är för stora.
- De säljer för få produkter.

Uppgift 13

[upp]

Kaisa som startar upp Skinande Rent UF erbjuder fönsterputsning till villaägare i Perstorp. Eftersom hon precis fått körkort kan hon även nå villor i utkanten av staden.

Kaisa beräknar med att hinna med att debitera 550 timmar mellan sep 20x1 och maj 20x2. Kaisa har en plan som innebär att årets resultat = 22 000 kr.

Företaget budgeterar med följande kostnader.

Material	11 700 kr.
Mässor & montermaterial	4 200 kr.
Inhyrd personal	12 050 kr.
Trycksaker	4 600 kr.
Eventmarknadsföring	9 200 kr.
Bilkostnader	12 800 kr.
Registrering & övrigt	8 700 kr.
<i>Summa kostnader</i>	<i>= 63 250 kr.</i>

A.

Beräkna företagets timpris om de glömmer kalkylera med önskad vinst.

svar

Divisionskalkyl
= totala kostnader ÷ antal debiterbara timmar.
= 63 250 kr ÷ 550 timmar.
= 115 kr/tim.

B.

Beräkna företagets timpris när de vill ha vinst enligt ovan.

svar

Divisionskalkyl
= [totala kostnader + förväntad vinst] ÷ antal debiterbara timmar.
= [63 250 kr + 22 000] ÷ 550 timmar.
= 155 kr/tim.

C.

Vad blir resultatet om priset sätts till 115 kr och vinsten är noll?

svar

Resultat
= intäkter – kostnader = TI – TK.
= [550 tim x 115 kr/st] – 63 250 kr.
= 0 kr.

Uppgift 13 forts ..

[upp]

D.

Beräkna årets resultat i resultatbudgeten nedan.

Intäkter

Utförda tjänster	+	85 250	550 st x 155 kr/st
<i>Summa intäkter</i>	=	85 250	

Kostnader

Material till fönsterputsning	+	11 700	
Mässor & montermaterial	+	4 200	
Inhyrd personal	+	12 050	
Trycksaker	+	4 600	
Eventmarknadsföring	+	9 200	
Bilkostnader	+	12 800	
Årsstämma & övrigt	+	8 700	
<i>Summa kostnader</i>	=	63 250	
<i>Årets resultat</i>	=	22 000	Resultat = TI – TK

E.

Beräkna företagets resultat vid en belägning på 80 %.

svar

Resultat

= intäkter – kostnader = TI – TK.

= [550 tim x 155 kr/st x 0,80 belägning] – 63 250 kr.

= **4 950 kr.**

F.

Beräkna företagets resultat vid en belägning på 50 %.

svar

Resultat

= intäkter – kostnader = TI – TK.

= [550 tim x 155 kr/st x 0,50 belägning] – 63 250 kr.

= **- 20 625 kr.**

Uppgift 14

[upp]

Arty UF tillverkar staketkonst, kreativa mönster som förgyller tråkiga staket. Företagets tre företagsmedlemmar planerar att snickra ihop 100 konstverk under verksamhetsårets åtta månader.

De går till olika byggprojekt och tigger ihop virke som sågas och kombineras i olika mönster. Slutligen färgas de i olika grå kulörer och stänks med en färgsprakande accentfärg.

Enligt Norah, deras ekonomichef, budgeterar de med 18 000 kr i rörelsekostnader. Deras rörliga kostnader är låga eftersom de ber om gratis virke och gratis färg på olika byggnadsplatser. De köper dock spik för 100 kr, färg för 690 kr och låsbar upphängningsanordning för 76 kr per styck. Konstverken säljs för 245 kr/st.

A.

Beräkna företagets budgeterade resultat i mallen nedan.

Intäkter

Försäljning av konstverk	+	24 500	100 st x 245 kr/st
Summa intäkter	=	24 500	

Kostnader

Rörliga kostnader	-	8 390	790 kr + [76 kr/st x 100 st]
Bruttovinst	=	16 110	24 500 kr - 8 390 kr
Fasta kostnader	-	18 000	Rörelsekostnader
Summa kostnader	=	26 390	
Budgeterat årets resultat	=	-1 890	

B.

Varför går företaget med förlust?

svar

Företaget har satt fel försäljningspris p g a de gissat priset och inte kalkylerat med $[RK + FK + vinst] \div \text{antalet sålda konstverk}$.

C.

Vilket pris ska företaget ta om de vill gå med 10 000 kr i vinst?

svar

Pris = $[RK + FK + vinst] \div 100 \text{ st} = 8\,390 \text{ kr} + 18\,000 \text{ kr} + 10\,000 \text{ kr}$
Pris = $36\,390 \text{ kr} \div 100 \text{ st} = \mathbf{363,90 \text{ kr per konstverk}}$.

Uppgift 15

[upp]

Affärshändelser för Grönt UF som säljer kreativa blomsterarrangemang.

September

In: 7 100 kr & Ut: 4 000 kr.

- › Inbetalning av riskkapital 3 200 kr.
- › Utbetalning till UF för registreringsavgift, 300 kr.
- › Inköp av växter, mossa, gräs och annat grönt, 1 900 kr.
- › Försäljning av blomsterarrangemang på torget, 1 200 kr.
- › Trycksaker köps in för 1 800 kr.
- › Inbetalning av riskkapital 1 300 kr.
- › Försäljning av blomsterarrangemang på torget, 1 400 kr.

Oktober

In: 3 800 kr & Ut: 2 480 kr.

- › Inköp av visitkort, 700 kr.
- › Inköp av pärmar och pärmregister till bokföring och bolagspärm, 180 kr.
- › Inköp av växter, mossa, gräs och annat grönt, 1 200 kr.
- › Inbetalning av riskkapital 1 200 kr.
- › Försäljning av blomsterarrangemang på skolan, 900 kr.
- › Försäljning av blomsterarrangemang på torget, 1 700 kr.
- › Övriga utbetalningar, 400 kr.

November

In: 3 700 kr & Ut: 6 600 kr.

- › Inköp av växter, mossa, gräs och annat grönt, 800 kr.
- › Försäljning av blomsterarrangemang på torget, 1 500 kr.
- › Mässavgift, julmässan, 300 kr.
- › Montermaterial, julmässan, 5 500 kr.
- › Försäljning av blomsterarrangemang på torget, 2 200 kr.

December

In: 2 700 kr & Ut: 2 400 kr.

- › Inköp av växter, mossa, gräs och annat grönt, 800 kr.
- › Försäljning av blomsterarrangemang på torget, 2 700 kr.
- › Inköp av växter, mossa, gräs och annat grönt, 1 600 kr.

Januari

In: 4 600 kr & Ut: 1 000 kr.

- › Försäljning av blomsterarrangemang på shoppingcenter, 4 600 kr.
- › Övriga utbetalningar, 1 000 kr.

Februari

In: 2 200 kr & Ut: 7 500 kr.

- › Mässavgift, regionala mässan, 300 kr.
- › Montermaterial, regionala mässan, 7 200 kr.
- › Försäljning av blomsterarrangemang på torget, 2 200 kr.

Mars

In: 3 600 kr & Ut: 2 800 kr.

- › Inköp av växter, mossa, gräs och annat grönt, 2 800 kr.
- › Försäljning av blomsterarrangemang på regionala mässan, 3 600 kr.

April

In: 8 900 kr & Ut: 0 kr.

- › Försäljning av blomsterarrangemang på öppet hus på skolan, 2 100 kr.
- › Försäljning av blomsterarrangemang till cityföreningen, 6 800 kr.

Maj

In: 1 800 kr & Ut: 7 400 kr.

- › Inköp av växter, mossa, gräs och annat grönt, 500 kr.
- › Försäljning av blomsterarrangemang, 1 800 kr.
- › Återbetalning av riskkapital, 5 700 kr.
- › Övriga utbetalningar, 1 200 kr.

Uppgift 15 forts ..

[upp]

A.

Beräkna likviditeten för Grönt UF per den 31 maj.

	Q1 sep – nov	Q2 dec – feb	Q3 mar – maj
<i>Ingående balans, IB</i>	= 0	7 320	13 420
Inbetalningar			
Försäljning	+ 8 900	9 500	14 300
Sponsring - mässor & monter	+ 5 800	7 500	
Riskkapital	+ 5 700		
<i>Summa inbetalningar</i>	= 20 400	17 000	14 300
Utbetalningar			
Registrering & administration	480		
Varuinköp - växter	3 900	2 400	3 300
Mässor & monter	5 800	7 500	
Marknadsföring & trycksaker	2 500		
Riskkapital			5 700
Övriga utbetalningar	400	1 000	1 200
<i>Summa utbetalningar</i>	= 13 080	10 900	10 200
<i>Utgående balans, UB</i>	= 7 320	13 420	17 520

Sponsring är ett nollsummespel. Du noterar lika stora belopp både som in- & utbetalning.

B.

Beräkna likviditeten för Grönt UF per den 31 mars.

svar

UB likvida medel 31 mars
 = IB Q3 [= UB Q2] + inbetalningar i mars – utbetalningar i mars.
 = 13 420 kr + 3 600 kr – 2 800 kr.
 = **14 220 kr.**

Uppgift 16

[upp]

Åsa, Ingun och Synnöve gillar att väva. Deras företag Lägg Under UF erbjuder vackra och färgstarka tabletter [bordsunderlägg] i vattenavvisande väv. Företaget köper och säljer kontant mot sin kassa och verksamheten är inte momsregistrerad. Lägg Under UF har en kredit på 5 000 kr på sitt bankkonto.

Kontoplan

1910	Kassa	1930	Checkkonto	2013	Eget uttag
2018	Egen insättning	2081	Riskkapital, extern	2082	Riskkapital, intern
3010	Försäljning	4010	Varuinköp	5810	Biljetter
5910	Annonsering	5940	Mässor	6070	Representation
6110	Kontorsmaterial	6150	Trycksaker	6191	Övriga kostnader
6250	Porto	6970	Tidningar	8310	Ränteinkomster

På nästkommande sidor ska du bokföra företagets affärshändelser och sedan beräkna företagets resultat för perioden september - december 20x1. Under det första halvåret inträffar nedan affärshändelser.

September

- ▶ Verifikation 1 - Åsa, Ingun och Synnöve satsar vars 250 kr i företaget.
- ▶ Verifikation 2 - Utbetalning av registreringsavgift till UF, 300 kr.
- ▶ Verifikation 3 - Kontant inköp av kontorsmaterial, 160 kr.
- ▶ Verifikation 4 - Inbetalning av externt riskkapital, 5 000 kr.
- ▶ Verifikation 5 - Kontant inköp av vävgarn, 3 500 kr.

Oktober

- ▶ Verifikation 6 - Kontant försäljning på Kyrkans Bazar, 1 800 kr.
- ▶ Verifikation 7 - Kontant inköp av visitkort, 800 kr.
- ▶ Verifikation 8 - Kontant inköp av frimärken, 400 kr.
- ▶ Verifikation 9 - Kontant inköp av affischer, 1 200 kr.
- ▶ Verifikation 10 - Kontant försäljning på stormarknaden, 2 400 kr.

November

- ▶ Verifikation 11 - Överföring från kassa till bank, 3 000 kr.
- ▶ Verifikation 12 - Kontant inköp av tidskriften "Driva Eget", 70 kr.
- ▶ Verifikation 13 - Kontant försäljning på på torget, 3 600 kr.
- ▶ Verifikation 14 - Kontant inköp av vävgarn, 2 650 kr.
- ▶ Verifikation 15 - SJ-biljetter betalas via internetbank, 850 kr.

December

- ▶ Verifikation 16 - Mässavgift betalas via internetbank, 300 kr.
- ▶ Verifikation 17 - Montermaterial betalas via internetbank, 6 500 kr.
- ▶ Verifikation 18 - Kontant inköp av fika till extra styrelsemöte, 250 kr.
- ▶ Verifikation 19 - Kontant försäljning på mässa, 8 800 kr.
- ▶ Verifikation 20 - Överföring från kassa till bank, 6 000 kr.

A.

Beräkna företagets totala inbetalningar.

svär

Inbetalningar

= internt riskkapital + externt riskkapital + försäljning.

= 750 kr + 5 000 kr + 16 600 kr.

= **22 350 kr.**

Uppgift 16 forts ..

[upp]

B.

Bokför företagets affärshändelser i september 20x1.

Verifikation 1

Åsa, Ingun och Synnöve satsar vars 250 kr i företaget.

250 kr x 3 pers

Konto	Namn	Debet	Kredit
1910	Kassa	750,00	
2082	Riskkapital - internt		750,00

Verifikation 2

Företaget tar ut 300 kr från kassan för att betala registreringsavgift till UF.

Konto	Namn	Debet	Kredit
1910	Kassa		300,00
6991	Övriga externa kostnader	300,00	

Verifikation 3

Kontant inköp av kontorsmaterial, 160 kr.

Konto	Namn	Debet	Kredit
1910	Kassa		160,00
6110	Kontorsmaterial	160,00	

Verifikation 4

Inbetalning av externt riskkapital, 5 000 kr.

Konto	Namn	Debet	Kredit
1910	Kassa	5 000,00	
2081	Riskkapital - externt		5 000,00

Verifikation 5

Kontant inköp av vävgarn, 3 500 kr.

Konto	Namn	Debet	Kredit
1910	Kassa		3 500,00
4010	Varuinköp - vävgarner	3 500,00	

Uppgift 16 forts ..

[upp]

C.

Bokför företagets affärshändelser i oktober 20x1.

Verifikation 6

Kontant försäljning på Kyrkans Bazar, 1 800 kr.

Konto	Namn	Debet	Kredit
1910	Kassa	1 800,00	
3010	Försäljning		1 800,00

Verifikation 7

Kontant inköp av visitkort, 800 kr.

Konto	Namn	Debet	Kredit
1910	Kassa		800,00
6150	Trycksaker	800,00	

Verifikation 8

Kontant inköp av frimärken, 400 kr.

Konto	Namn	Debet	Kredit
1910	Kassa		400,00
6250	Porto [frimärken]	400,00	

Verifikation 9

Kontant inköp av affischer, 1 200 kr.

Konto	Namn	Debet	Kredit
1910	Kassa		1 200,00
5910	Annonsering	1 200,00	

Verifikation 10

Kontant försäljning på stormarknaden, 2 400 kr.

Konto	Namn	Debet	Kredit
1910	Kassa	2 400,00	
3010	Försäljning		2 400,00

Uppgift 16 forts ..

[upp]

D.

Bokför företagets affärshändelser i november 20x1.

Verifikation 11

Överföring från kassa till bank, 4 000 kr.

Konto	Namn	Debet	Kredit
1910	Kassa		3 000,00
1930	Checkräkningskonto	3 000,00	

Verifikation 12

Kontant inköp av tidskriften "Driva Eget", 70 kr.

Konto	Namn	Debet	Kredit
1910	Kassa		70,00
6970	Tidningar	300,00	

Verifikation 13

Kontant försäljning på på torget, 3 600 kr.

Konto	Namn	Debet	Kredit
1910	Kassa	3 600,00	
3010	Försäljning		3 600,00

Verifikation 14

Kontant inköp av vävgarn, 2 650 kr.

Konto	Namn	Debet	Kredit
1910	Kassa		2 650,00
4010	Varuinköp - vävgarner	2 650,00	

Verifikation 15

SJ-biljetter betalas via internetbank, 850 kr.

Konto	Namn	Debet	Kredit
1910	Kassa		850,00
5810	Biljetter	850,00	

Uppgift 16 forts ..

[upp]

E.

Bokför företagets affärshändelser i december 20x1.

Verifikation 16

Mässavgift betalas via internetbank, 300 kr.

Konto	Namn	Debet	Kredit
1930	Checkräkningskonto		300,00
5940	Mässor	300,00	

Verifikation 17

Montermaterial betalas via internetbank, 6 500 kr.

Konto	Namn	Debet	Kredit
1930	Checkräkningskonto		6 500,00
5940	Mässor	6 500,00	

Verifikation 18

Kontant inköp av fika till extra styrelsemöte, 250 kr.

Konto	Namn	Debet	Kredit
1910	Kassa		250,00
6070	Representation	250,00	

Verifikation 19

Kontant försäljning på mässa, 8 800 kr.

Konto	Namn	Debet	Kredit
1910	Kassa	8 800,00	
3010	Försäljning		8 800,00

Verifikation 20

Överföring från kassa till bank, 6 000 kr.

Konto	Namn	Debet	Kredit
1910	Kassa		6 000,00
1930	Checkräkningskonto	6 000,00	

Uppgift 16 forts ..

[upp]

F.

Beräkna företagets resultat för perioden september - december 20x1.

Huvudbok

Tillgångskonto påverkar
inte företagets resultat.

konto	kontonamn	Debetsaldo	Kreditsaldo
1910	Kassa	3 170	
1930	Checkräkningskonto	3 200	
2081	Riskkapital, extern		5 000
2082	Riskkapital, intern		750
3010	Försäljning		16 600
4010	Varuinköp	6 150	
5810	Biljetter	850	
5910	Annonsering	1 200	
5940	Mässor	6 800	
6070	Representation	250	
6110	Kontorsmaterial	160	
6150	Trycksaker	800	
6191	Övriga kostnader	300	
6250	Porto	400	
6970	Tidningar	70	
	<i>Summa intäkter</i>	+	16 600
	<i>Summa kostnader</i>	-	16 980
	<i>Årets resultat</i>	=	-380

Uppgift 17

[upp]

Lina och Huan driver East UF, ett företag som säljer vackra armband med sötvattenpärlor. Pärlorna träs på en tunn metallwire tillsammans med berlocker i keramik.

100 m metallwire, 0,38 mm.	59 kr.
200 st kolorerade sötvattenspärlor.	189 kr.
12 000 st rociapärlor	229 kr.
100 st små stenar av keramik.	129 kr.
200 st klämpärlor, knutgömmor, wireguards och klotås.	179 kr.
100 st rosa organzapåsar 10x12	239 kr.

East UF planerar att tillverka och sälja 400 armband. För varje armband krävs 25 cm metallwire, 30 rociapärlor, 6 sötvattenpärlor, 6 berlocker i keramik och en låsanordning. Armbanden förpackas i rosa organzapåsar. Företagets leverantör skickar varorna med frakt som kostar 79 kr.

Enligt Huan budgeterar East UF att registrering, marknadsföring, trycksaker, resor, mässor, administration och övrigt till 21 800 kr. Lina och Huan vill tjäna vars 20 000 kr.

A.

Beräkna hur mycket East UF minimum ska sälja sina vackra armband för.

Produktkalkyl [påläggskalkyl]

Tunn metallvajer, 25 cm	+	0,15	59 kr ÷ 10 000 cm x 25 cm
30 små rociapärlor	+	0,57	229 kr ÷ 12 000 st x 30 st
6 kolorerade sötvattenpärlor	+	5,67	189 kr ÷ 200 st x 6 st
6 berlocker i keramik	+	7,74	129 kr ÷ 100 st x 6 st
1 st låsanordning	+	0,90	179 kr ÷ 200 st x 1 st
1 st rosa organzapåse		2,39	239 kr ÷ 100 st x 1 st
Frakt	+	0,20	79 kr ÷ 400 st
<i>RK per armband</i>	=	17,61	RK
<i>FK per armband</i>	+	54,50	21 800 kr ÷ 400 st
<i>TK per armband</i>	=	72,11	TK = RK + FK
<i>Vinst per armband</i>	+	100	40 000 kr ÷ 400 st
<i>Pris per armband</i>	=	172,11	TK + vinst

Uppgift 18

[upp]

Metallarbete UF har tyvärr gjort ett fel som aldrig får göras. De har satt ett pris som de tror kunderna gillar utan att ha kalkylerat. De säljer sina innovativa ensidiga cykelställ till 2-6 cyklar för 500 kr per styck.

Företagets ekonomichef Lennart beräknar att de hinner tillverka och sälja 100 ställ under september - maj. Metallarbete UF budgeterar med en varukostnad inkl. frakt på 250 kr/st. Företagets rörelsekostnader budgeteras till 37 000 kr.

A.

Beräkna årets resultat för Metallarbete UF med nuvarande pris.

Intäkter

Försäljningspris	+	50 000	100 st ÷ 500 kr/st
<i>Summa intäkter</i>	=	50 000	

Kostnader

Varukostnader	+	25 000	RK
Rörelsekostnader	+	37 500	FK
<i>Summa kostnader</i>	=	62 500	TK
<i>Årets resultat</i>	=	-12 500	

B.

Beräkna det pris Metallarbete UF måste ta för att nå ett nollresultat.

svar

$$\begin{aligned} \text{Pris} &= [\text{RK} + \text{FK}] \div 100 \text{ st.} \\ &= [25\,000 \text{ kr} + 37\,500 \text{ kr}] \div 100 \text{ st.} \\ &= [62\,500 \text{ kr}] \div 100 \text{ st.} \\ &= \mathbf{625 \text{ kr/tim.}} \end{aligned}$$

C.

Beräkna det pris Metallarbete UF måste ta för att nå resultatet 20 000 kr.

svar

$$\begin{aligned} \text{Pris} &= [\text{RK} + \text{FK} + \text{önskad vinst}] \div 100 \text{ st.} \\ &= [25\,000 \text{ kr} + 37\,500 \text{ kr} + 20\,000 \text{ kr}] \div 100 \text{ st.} \\ &= 82\,500 \div 100 \text{ st.} \\ &= \mathbf{825 \text{ kr/tim.}} \end{aligned}$$

Uppgift 19

[upp]

Efter ett möte med en av företagets rådgivare har Köksprylar UF insett att deras volym, d v s det antal produkter som de säljer, påverkar försäljningspriset per styck och deras budgeterade resultat. Christine som är rådgivare har presenterat begreppen resultat och resultatdiagram för företagets fyra medlemmar.

Jonte som är ekonomichef på Köksprylar UF har satt ett pris på deras smarta hållare till Wettex-duk. Den tillverkas för 136 kr och ska säljas för 195 kr. Företagets rörelsekostnader budgeteras till 58 000 kr.

A.

Beräkna den volym Köksprylar UF måste sälja för att nå ett nollresultat.

svar

$$\begin{aligned} & \text{Kritisk volym [nollpunktsvolym]} \\ & = \text{fasta kostnader} \div \text{TB/st.} \\ & = 58\,000 \text{ kr} \div [195 \text{ kr} - 136 \text{ kr}]. \\ & = 58\,000 \text{ kr} \div 59 \text{ kr/st.} \\ & \approx \mathbf{983 \text{ st.}} \end{aligned}$$

B.

Köksprylar UF inser att deras TB/st är för låg. Deras relativt höga fasta kostnader kräver ett högre TB. De väljer därför att öka priset till 295 kr. Beräkna den volym Köksprylar UF måste sälja för att nå ett nollresultat.

svar

$$\begin{aligned} & \text{Kritisk volym [nollpunktsvolym]} \\ & = \text{fasta kostnader} \div \text{TB/st.} \\ & = 58\,000 \text{ kr} \div [295 \text{ kr} - 136 \text{ kr}]. \\ & = 58\,000 \text{ kr} \div 159 \text{ kr/st.} \\ & \approx \mathbf{365 \text{ st.}} \end{aligned}$$

C.

Beräkna den volym Köksprylar UF måste sälja för att nå resultatet 20 000 kr.

svar

$$\begin{aligned} & \text{Resultat} \\ & = \text{TI} - \text{TK} \\ & = Q \times \text{pris/st} - Q \times \text{RK/st} - \text{FK.} \\ & 20\,000 \text{ kr} = Q [295 \text{ kr/st} - 136 \text{ kr/st}] - 58\,000 \text{ kr.} \\ & 20\,000 \text{ kr} = 159 \times Q - 58\,000 \text{ kr.} \\ & 78\,000 \text{ kr} = 159 \times Q. \\ & Q = 78\,000 \text{ kr} \div 159 \text{ st.} \\ & \mathbf{Q \approx 491 \text{ st.}} \end{aligned}$$

Uppgift 20

[upp]

Färga UF tillverkar målarböcker för barn. Företagets fasta kostnader är 8 000 kr per år och deras rörliga kostnader är 40 kr per tillverkad målarbok. Deras ekonomichef Anna uppskattar att företagets medlemmar hinner med att tillverka 500 målarböcker under UF-årets nio månader.

A.

Färga UF planerar att sälja 500 målarböcker och kalkylerar att deras målarbok ska säljas för 160 kr/styck. Använd dig av en genomsnittskalkyl för att beräkna målarbokens självkostnad.

svar

Genomsnittskalkyl
= totala kostnader ÷ verklig volym.
= $[RK \times q + FK] \div \text{verklig volym.}$
= $[40 \text{ kr} \times 500 \text{ st} + 8\,000 \text{ kr}] \div 500 \text{ st.}$
= **56 kr/st.**

B.

Beräkna företagets resultat per den 31 maj; när de avvecklar sitt UF-företag.

svar

Resultat
= intäkter – kostnader.
= $\text{pris/st} \times q - RK/\text{st} \times q - FK.$
= $160 \text{ kr/st} \times 500 \text{ st} - 40 \text{ kr/st} \times 500 \text{ st} - 8\,000 \text{ kr.}$
= $80\,000 \text{ kr} - 20\,000 \text{ kr} - 8\,000 \text{ kr.}$
= **52 000 kr.**

eller ..

Resultat
= $[\text{pris/st} - \text{självkostnad/st}] \times 500 \text{ st.}$
= $160 \text{ kr/st} - 56 \text{ kr/st}] \times 500 \text{ st.}$
= **52 000 kr.**

C.

Beräkna företagets marginalprocent.

svar

Marginal i kronor
= försäljningspris – självkostnad/st.
= $160 \text{ kr/st} - 56 \text{ kr/st.}$
= 104 kr.

Marginalprocent
= marginal i kronor ÷ pris i kronor.
= $104 \text{ kr} \div 160 \text{ kr.}$
= **65 %.**

Uppgift 20 forts ..

[upp]

D.

Vilken påläggsprocent använder sig Färga UF av?

svar

Påläggsprocent

= marginalprocent ÷ [1 - marginalprocent].

= 65 ÷ [1 - 65] x 100.

= 65 ÷ 35 x 100.

≈ **186 %**.

Bevis

= 56 kr x förändringsfaktor.

= 56 kr x 2,86 ggr.

≈ 160 kr/styck.